

Arbeids- og sosialdepartementet
Via nettløsning

Oslo, 10.07.2017

Høringsuttalelse i sak om endring i forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester.

Vi viser til departementets høringsbrev med frist for uttalelse til idag, og benytter med dette anledningen til kort å kommentere forslaget. Bakgrunnen for dette er at vi gjennom flere år har mottatt en rekke henvendelser angående arbeidsliv, arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, hvor renholdsbransjen er en av bransjene som oftest går igjen.

SEIF er reelt landsdekkende med seks kontorer rundt om landet. I 2016 mottok vi **25.667** henvendelser fra **166** forskjellige nasjonaliteter. **1.882** av henvendelsene dreide seg spesifikt om arbeid. Her bistår vi med alt fra informasjon til direkte representasjon ved usaklige / manglende oppsigelser, lønnskrav, sosial dumping, etc. Mange av sakene følger vi gjennom prosessen med eventuell behandling i forliksråd og rett, konkursbegjæring med etterfølgende lønnsgarantisak med mer.

Det vi ser klart gjennom vårt arbeid, er at dagens regelverk ikke har det nødvendige fokus på bistand til arbeidstakerne som blir utsatt for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Innvandrere er gjerne særlig utsatt for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Dette er derfor et viktig og krevende arbeidsområde for oss. Vi vil derfor komme med noen korte innspill i denne høringen.

Om forslaget.

Det er positivt at myndighetene vil styrke arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet i renholdssektoren, men det er klart at en slik godkjenningsordning ikke vil ha den nødvendige effekten uten at arbeidstakerne også følges opp. For eksempel står det på side 3 i høringsnotatet at virksomheter som hevder at de blir utkonkurrert av useriøse tilbydere har sunket fra 62 % i 2012 til 61 % i 2016, altså ned 1 %.

Dokumentasjonskrav er nettopp bare dokumentasjonskrav på papir om ingen påser at dokumentasjonen stemmer med de faktiske forholdene. Vi har mottatt mange henvendelser fra personer utsatt for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet hvor både timelister, kontrakter og det øvrige papirarbeidet tilsynelatende er i orden, men hvor arbeidstaker forteller at virkeligheten er en ganske annen. Vi kan ikke se at det er noen mekanismer i forslaget som fanger opp dette.

Vi er positive til at en godkjenning etter forslaget vil kreve regelmessig innsending av dokumentasjon i motsetning til tidligere, men, men som nevnt sikrer ikke dette at arbeidstakernes rettigheter faktisk blir ivaretatt.

Mangler i dagens regelverk mot sosial dumping.

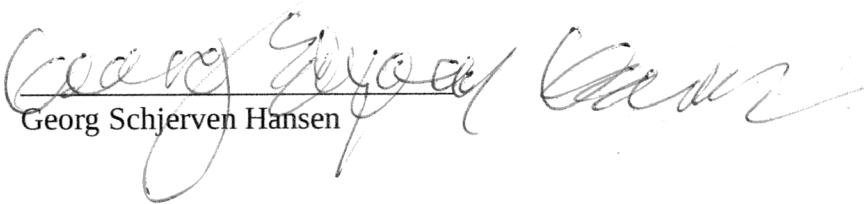
Vi har hatt flere saker hvor arbeidsgiver ikke vil betale, og hvor vi har måttet gå veien om forliksråd og deretter retten for å fastsette legitime lønnskrav. Deretter har arbeidsgiver slått seg konkurs og åpnet nytt firma i samme bransje. Det å kjøre lønnskrav gjennom forliksrådet og rettsystemet er en så tidkrevende prosess, at i mange tilfeller er da kravet foreldet etter lønnsgarantifondets regler. Vi opplever en svært striks tolkning av regelen om at lønnskrav ikke kan ha forfall mer enn ett år før fristdagen.

Følgelig står arbeidstaker, som har blitt utsatt for sosial dumping, og om har fått rettskraftig dom på lønnskrevet sitt, igjen uten en krone fordi kravet er foreldet, mens arbeidsgiver har åpnet nytt firma til tross for at vi har anmodet om konkurskarantene.

Kort oppsummert ser vi mange eksempler på at de som bedriver sosial dumping og arbeidslivskriminalitet ikke bare slipper ustraffet unna, men at de også slipper unna lovlige lønnskrav som ikke blir dekket av lønnsgarantiordningen, slik at arbeidstakerne blir de virkelige taperne.

Vi etterlyser derfor et regelverk som ivaretar arbeidstakerne utsatt for sosial dumping og arbeidslivskriminalitet og vi tør påstå at om regelverket endres slik at useriøse arbeidsgivere faktisk blir holdt ansvarlig for lønn og feriepenger de skulle ha utbetalt, ville dette hatt en reell effekt i kampen for et ordnet arbeidsliv.

Med vennlig hilsen
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)

Georg Schjerven Hansen